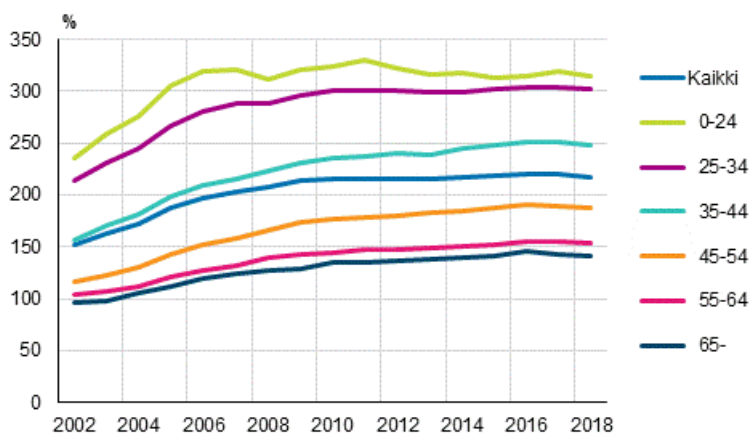

Velkaantumistilasto 2018, velkaantumisasteet

Asuntovelallisilla asuntokunnilla asuntovelkaa keskimäärin 100 030 euroa

Asuntovelallisilla asuntokunnilla oli vuonna 2018 velkaa keskimäärin 217 prosenttia käytettävissä olevista rahatuloistaan. Eniten velkaa suhteessa tuloihin oli alle 35-vuotiaiden asuntokunnilla, joilla oli velkaa keskimäärin hieman yli kolme kertaa vuositulojen verran. Asuntovelkaa asuntovelallisilla asuntokunnilla oli keskimäärin 100 030 euroa, mikä oli 0,2 prosenttia enemmän kuin vuonna 2017.

Asuntovelallisten asuntokuntien velkaantumisasteet viitehenkilön iän mukaan vuosina 2002–2018

Velallisia asuntokuntia oli vuonna 2018 kaikkiaan 1,4 miljoonaa eli 53 prosenttia kaikista asuntokunnista. Velkaa niillä oli yhteensä 123,0 miljardia euroa, mikä oli reaalisesti 0,6 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Vuodesta 2002 on velallisten asuntokuntien lukumäärä kasvanut yksitoista prosenttia ja velat reaalisesti 118 prosenttia.

Asuntokuntien käytettävissä olevat rahatulot yhteensä kasvoivat 2,2 prosenttia edellisvuodesta eli enemmän kuin velat, joten asuntokuntien velkaantumisaste hieman laski. Vuonna 2018 kaikkien asuntokuntien velkaantumisaste oli 111 prosenttia kun se edellisvuonna oli 112 prosenttia.

Veloista 87,8 miljardia euroa eli 71 prosenttia oli asuntovelkoja. Asuntovelkaa oli noin kolmanneksella kaikista eli 877 500 asuntokunnalla. Edellisvuodesta asuntovelat kasvoivat 0,1 prosenttia. Asuntovelkoihin ei sisälly osakkaiden osuus taloyhtiön lainoista. Elinkeinotoimintaa ja tulonhankintaa varten otettua velkaa oli 84 400 asuntokunnalla 8,2 miljardia euroa, mikä oli 9,7 prosenttia edellisvuotista enemmän. Muuta velkaa oli noin miljoonalla asuntokunnalla 27,0 miljardia euroa, 0,2 prosenttia edellisvuotista vähemmän. Muihin velkoihin sisältyvät kulutukseen tai suurehkoihin hankintoihin kuten autoa tai loma-asuntoa varten otetut velat sekä opintovelat.

Lähes viidenneksellä velallisista asuntokunnista eli 263 530 asuntokunnalla oli velkaa vähintään kolme kertaa käytettävissä olevat vuositulot. Asuntokuntien kaikista veloista heillä oli 48 prosenttia. Asuntokuntia, joilla oli velkaa vähintään viisi kertaa vuositulojen verran, oli 4,5 prosenttia velallisista asuntokunnista eli 64 240 asuntokuntaa. Asuntokuntien kaikista veloista heillä oli 17 prosenttia.

Paljon velkaa suhteessa käytettävissä oleviin rahatuloihin oli usein kahden huoltajan asuntokunnilla, joissa oli lapsia, ja joiden viitehenkilö oli 25–44-vuotias. Lapsettomilla yhden tai kahden aikuisen asuntokunnilla suuret velat olivat yleisimpiä 25–34-vuotiaiden talouksilla. Asuntovelallisilla yksinhuoltajillakin oli usein paljon velkaa suhteessa tuloihin.

Suuria asuntovelkoja oli eniten Ahvenanmaan, pääkaupunkiseudun ja muun Helsinki-Uudenmaan asuntokunnilla. Asuntovelallisista asuntokunnista Ahvenanmaalla 42 prosentilla, pääkaupunkiseudulla 37 prosentilla ja muualla Helsinki-Uudellamaalla 33 prosentilla oli velkaa vähintään kolme kertaa vuositulot. Vähiten suuria asuntovelkoja oli Pohjois- ja Itä-Suomessa, missä niin paljon velkaa oli vajaalla neljänneksellä asuntovelallisista asuntokunnista.

Alimpaan tuloviidennekseen kuuluvista asuntovelallisista asuntokunnista 42 prosentilla oli velkaa vähintään kolme kertaa vuositulot, kun suhteessa yhtä velkaisia oli ylimpään tuloviidennekseen kuuluvista asuntokunnista 24 prosenttia. Alimpaan tuloviidennekseen kuuluvilla asuntokunnilla oli asuntovelkaa keskimäärin 64 480 euroa ja ylimpään tuloviidennekseen kuuluvilla 130 920 euroa.

Asuntokunnat maksoivat korkoja 1,7 miljardia euroa vuonna 2018. Edellisvuodesta asuntokuntien korkomenot pienenevät 0,1 prosenttia. Vuodesta 2002 vuoteen 2018 asuntokuntien korkomenot ovat pienentyneet reaalisesti 43 prosenttia, kun asuntokuntien velat ovat samana aikana kasvaneet yli kaksinkertaisiksi. Velallisista asuntokunnista 60 prosenttia eli 858 700 asuntokuntaa maksoi korkoja korkeintaan 1 000 euroa ja vajaa kolme prosenttia eli 38 800 asuntokuntaa yli 5 000 euroa.

Sisällys

Asuntokunnilla velkaa keskimäärin 111 prosenttia suhteessa vuosituloihin.....	4
Asuntovelallisilla velkaa yli kaksi kertaa vuositulojen verran.....	6

Taulukot

Taulukko 1. Asuntokuntien velkaantumisaste ikäluokittain vuosina 2002–2018, %	5
Taulukko 2. Asuntovelallisten asuntokuntien velkaantumisaste ikäluokittain vuosina 2002–2018, %	6
Taulukko 3. Asuntovelallisten asuntokuntien velkaantumisaste suuralueittain vuosina 2002–2018, %.....	7
Taulukko 4. Asuntovelallisten asuntokuntien velkaantumisaste tuloviidenneksittäin vuosina 2002-2018, %.....	7

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Asuntovelallisten asuntokuntien luku asuntovelan suuruuden mukaan vuonna 2018.....	9
Liitetaulukko 2. Velallisten asuntokuntien luku ja osuus veloista velkaantumisasteen mukaan vuonna 2018.....	9
Liitetaulukko 3. Asuntovelalliset asuntokunnat velkaantumisasteen mukaan vuonna 2018.....	11
Liitetaulukko 4. Velallisten asuntokuntien luku ja velkaantumisasteet vuonna 2018.....	12

Kuviot

Kuvio 1. Asuntokuntien velat vuosina 2002–2018, vuoden 2018 rahassa.....	4
Kuvio 2. Velalliset asuntokunnat, joilla velkaa vähintään kolme tai viisi kertaa vuositulot, viitehenkilön iän ja perhetyypin mukaan vuonna 2018.....	5
Kuvio 3. Asuntovelalliset asuntokunnat, joilla velkaa vähintään kolme kertaa vuositulot, viitehenkilön iän mukaan vuosina 2002–2018.....	6
Kuvio 4. Asuntovelalliset asuntokunnat, joilla velkaa vähintään kolme kertaa vuositulot vuosina 2002–2018, osuus asuntovelallisista asuntokunnista tuloviidenneksittäin.....	8

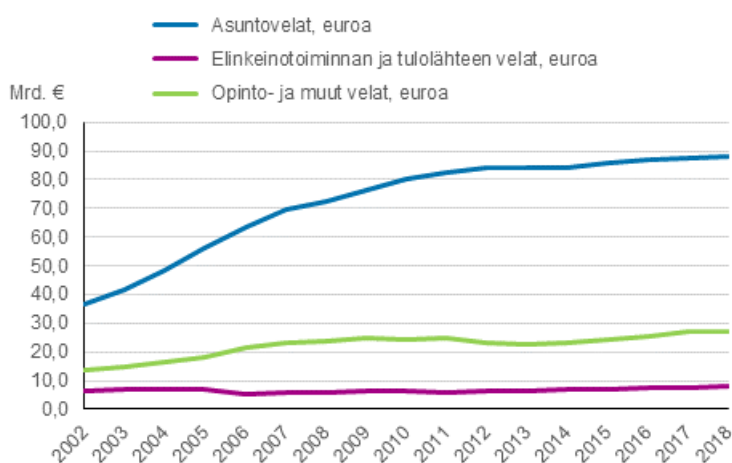
Velkaantumistilaston laatuseloste.....	13

Asuntokunnilla velkaa keskimäärin 111 prosenttia suhteessa vuosituloihin

Kotitaloudet velkaantuivat 2000-luvun ensimmäisellä vuosikymmenellä nopeaa vauhtia, ja erityisesti asuntovelat kasvoivat selvästi vuosikymmenen loppupuolelle asti. Asuntokuntien kaikki velat kasvoivat vuodesta 2002 vuoteen 2018 reaalisesti 118 prosenttia, kun niiden käytettävissä olevat rahatulot kasvoivat samana aikana reaalisesti 38 prosenttia. Asuntovelat kasvoivat tänä aikana 140 prosenttia. Asuntovelat kasvoivat erityisesti 2000-luvun ensimmäisen vuosikymmenen keskivaiheilla, jolloin ne kasvoivat reaalisesti yli kymmenen prosentin vuosivauhtia. Sen jälkeen on velkojen kasvuvauhti hidastunut, ja viime vuosina asuntokuntien muut velat ovat kasvaneet asuntovelkoja nopeammin. Velkakehityksen tarkastelua kuitenkin vaikeuttavat verotuskäytännön muutokset.¹⁾

Asuntokunnilla oli vuonna 2018 velkaa kaikkiaan 123,0 miljardia euroa. Velallisia asuntokuntia oli 1,4 miljoonaa eli 53 prosenttia kaikista asuntokunnista. Velan määrä kasvoi reaalisesti 0,6 prosenttia vuodesta 2017. Asuntokuntien veloista 87,8 miljardia euroa eli 71 prosenttia oli asuntovelkoja. Asuntovelan määrä kasvoi 0,1 prosenttia edellisvuodesta. Asuntovelallisia asuntokuntia oli 877 500 eli noin kolmannes kaikista asuntokunnista. Elinkeinotoimintaa ja tulonhankintaa varten otettua velkaa oli 84 400 asuntokunnalla yhteensä 8,2 miljardia euroa, 9,7 prosenttia edellisvuotista enemmän. Muuta velkaa oli noin miljoonalla asuntokunnalla yhteensä 27,0 miljardia euroa, mikä oli 0,2 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin.

Kuvio 1. Asuntokuntien velat vuosina 2002–2018, vuoden 2018 rahassa

Velkojen rasittavuutta voidaan mitata suhteuttamalla velkamäärät asuntokuntien käytettävissä oleviin vuosituloihin. Velkojen suhde vuoden aikana saatuihin käytettävissä oleviin rahatuloihin on velkaantumisaste. Velkaantumistilaston aineistosta puuttuvat kotitalouksien osuus asunto-osakeyhtiöiden veloista sekä osa kulutusluotoista, joten ne poikkeavat esimerkiksi rahoitustilinpäädön luvuista. Velkaantumistilastosta velkaantumisasteet on kuitenkin mahdollista laskea esimerkiksi asuntokunnan viitehenkilön iän tai asuinpaikan mukaan tai erikseen velallisille ja asuntovelallisille asuntokunnille.

Kaikkien asuntokuntien velkaantumisaste, eli velkojen suhde käytettävissä oleviin rahatuloihin, oli 111 prosenttia vuonna 2018. Se laski hienoisesti edellisvuodesta, jolloin velkaantumisaste oli 112 prosenttia.

1) Vuodesta 2012 lähtien muut velat eivät ole vertailukelpoisia aiempien vuosien kanssa, sillä verohallinto on muuttanut ohjeistustaan niiden ilmoittamisesta rahoituslaitosten vuosi-ilmoituksilla. Vuodesta 2012 lähtien velkatietoja ei tarvitse antaa kuluttajansuojalain 2) 7 luvun 7 §:n 1 kohdassa tarkoitetuista jatkuvista luotoista. Jatkuvia luottoja ovat esimerkiksi yleis- ja erityisluottokorttiluotot, luotolliset tilit sekä muut luotot, joita kuluttaja voi luottorajan puitteissa käyttää jatkuvasti ilman luotonantajan erillistä luottopäätöstä. Muutos vaikuttaa muiden velkojen kokonaissummaan, mutta erityisesti velallisten lukumääriin. Tällaiset luotot ovat enimmäkseen pienehköjä, joidenkin satojen tai muutaman tuhannen euron luokkaa olevia, mutta niitä on monilla. Tarkkaa arviota siitä, paljonko muita velkoja jäi vuoden 2012 vuosi-ilmoitusmenettelymuutoksen takia ilmoittamatta, on vaikea tehdä, koska näitä luottoja ei verottajan aineistossa ole eroteltu. Luotto-kantatilaston ja Suomen Pankin tilastojen sekä vuosi-ilmoitusaineiston luottokohtaisten tietojen perusteella vaikutus oli noin 1,5-2,5 miljardia euroa eli 8-11 prosenttia muista veloista ja 2-3 prosenttia kaikista veloista vuonna 2012. Muutos vaikuttaa paitsi velkojen kokonaissummiin ja velallisten lukumääriin myös velallista kohti laskettuihin keskimääräisiin velkoihin. Vuonna 2012 asuntokuntia, joilla oli muuta velkaa, oli 325 000 edellisvuotista vähemmän.

Velkaantumistasteen lasku johtui asuntokuntien tulokehityksestä; asuntokuntien velat kasvoivat vuonna 2018 reaalisesti 0,6 ja käytettävissä olevat rahatulot 2,2 prosenttia.

Asuntokuntien velkaantumistasite kasvoi vuosina 2002–2010 70 prosentista 110 prosenttiin, mutta vuoden 2010 jälkeen velkaantumistasite on pysähtynyt 110 prosentin tuntumaan (Taulukko 1).

Taulukko 1. Asuntokuntien velkaantumistasite ikäluokittain vuosina 2002–2018, %

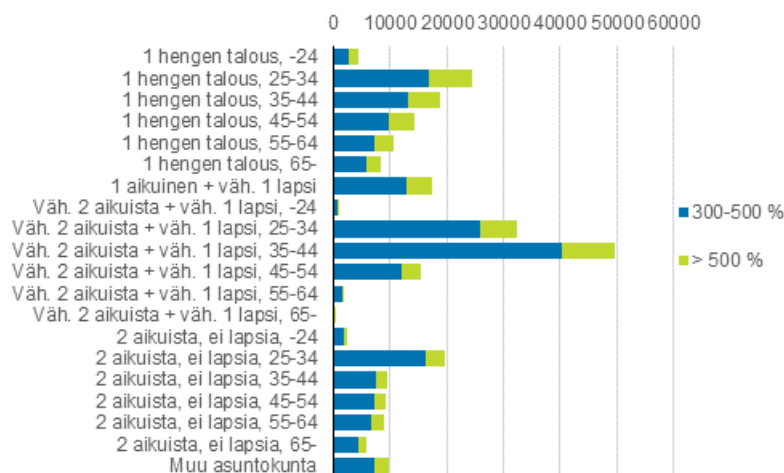
Viitehenkilön ikä	2002	2008	2010	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Yhteensä	70	105	110	110	111	112	113	112	111
0-24	58	86	80	71	68	65	64	66	68
25-34	125	188	195	187	182	180	177	174	170
35-44	104	161	175	181	185	187	188	189	186
45-54	64	100	110	117	120	124	126	126	124
55-64	38	57	63	68	70	72	75	76	75
65-74	16	27	33	38	40	42	45	44	43
75-	5	9	10	12	13	14	16	17	17

Velkaisimpia olivat asuntokunnat, joiden viitehenkilö oli 25–54-vuotias. Asuntokunnilla, joiden viitehenkilö oli 35–44-vuotias, oli velkojen osuus vuosituloista 186 prosenttia, ja 25–34-vuotiaiden kotitalouksilla se oli 170 prosenttia. Alle 25-vuotiaiden ja yli 54-vuotiaiden asuntokunnilla velkaantumistasiteet olivat selvästi matalampia. Velkaantumistasite laski edellisvuodesta velkaantuneimmassa ikäryhmässä: neljä prosenttiyksikköä 25–34-vuotiaiden ja kolme prosenttiyksikköä 35–44-vuotiaiden ikäryhmässä. Viime vuosina velkaantumistasiteet ovat kasvaneet vain yli 44-vuotiaiden asuntokunnilla.

Lähes viidenneksellä velallisista asuntokunnista eli 263 530 asuntokunnalla oli velkaa vähintään kolme kertaa käytettävissä olevien vuositulojen verran. Asuntokuntien kaikista veloista heillä oli 48 prosenttia. Vuonna 2002 niin paljon velkaa oli 97 380 asuntokunnalla eli kahdeksalla prosentilla velallisista asuntokunnista. Asuntokuntia, joilla oli velkaa vähintään viisi kertaa vuositulojen verran, oli 64 240 vuonna 2018. Velallisista asuntokunnista niiden osuus oli 4,5 prosenttia ja asuntokuntien veloista 17 prosenttia (Liitetaulukko 2).

Paljon velkaa suhteessa käytettävissä oleviin rahatuloihin oli usein kahden huoltajan asuntokunnilla, joissa oli lapsia, ja joiden viitehenkilö oli 25–44-vuotias. Velallisista lapsiperheistä, joiden viitehenkilö oli 25–34-vuotias, oli 40 prosentilla velkaa kolme kertaa ja kahdeksalla prosentilla viisi kertaa vuositulojen verran (Liitetaulukko 2). Suuret velat olivat yleisiä muunkin tyyppisillä asuntokunnilla silloin, kun niiden viitehenkilö oli 25–44-vuotias.

Kuvio 2. Velalliset asuntokunnat, joilla velkaa vähintään kolme tai viisi kertaa vuositulot, viitehenkilön iän ja perhetyypin mukaan vuonna 2018

Asuntovelallisilla velkaa yli kaksi kertaa vuositulojen verran

Asuntovelallisilla asutokunnilla oli vuonna 2018 velkaa keskimäärin 217 prosenttia käytettävissä olevista vuosituloistaan. Velkaantumisaste oli sitä korkeampi, mitä nuorempi oli asutokunnan viitehenkilö. Alle 35-vuotiailla asuntovelallisilla velkaa oli keskimäärin yli kolme kertaa vuositulojen verran, mutta vielä yli 55-vuotiaillakin asuntovelallisilla oli velkaa noin puolitoista kertaa vuositulojen verran. Asuntovelallisten velkaantumisaste pieneni edellisvuodesta kaikissa ikäryhmissä (Taulukko 2). Keskimäärin asuntovelallisilla oli vuonna 2018 asuntovelkaa 100 030 euroa, mikä oli 0,2 prosenttia edellisvuotta enemmän.

Taulukko 2. Asuntovelallisten asutokuntien velkaantumisaste ikäluokittain vuosina 2002–2018, %

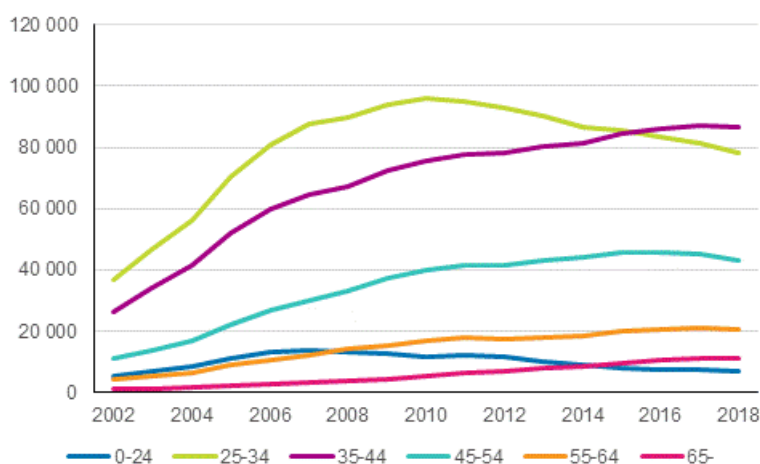
Viitehenkilön ikä	2002	2008	2010	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Yhteensä	151	208	216	215	217	219	220	219	217
0-24	236	311	323	317	317	314	315	319	314
25-34	213	288	300	299	299	302	304	303	302
35-44	157	223	236	239	245	248	251	251	248
45-54	116	166	177	182	185	188	190	189	187
55-64	104	140	144	149	151	152	155	155	153
65-	95	127	134	138	139	142	146	143	141

Asuntovelallisia asutokuntia, joilla oli velkaa vähintään kolme kertaa vuositulojen verran, oli 246 660 eli 28 prosenttia asuntovelallisista asutokunnista. Asutokuntien kaikista asuntoveloista heillä oli puolet (Liitetaulukko 3). Viisi kertaa vuositulojen verran velkaa oli 57 570 asuntovelallisella asutokunnalla eli 6,6 prosentilla asuntovelallisista. Asutokuntien kaikista asuntoveloista heillä oli 14 prosenttia.

Yksinasuvista asuntovelallisista 34 prosentilla, yksinhuoltajista 41 prosentilla ja kahden huoltajan lapsiperheistä 31 prosentilla oli velkaa vähintään kolme kertaa vuositulot. Kaikista perhetyypeistä niin velkaisten osuus oli sitä suurempi, mitä nuorempi asutokunnan viitehenkilö oli (Liitetaulukko 3).

Asuntovelallisia asutokuntia, joilla oli velkaa vähintään kolme kertaa vuositulojen verran, oli vuonna 2018 kolme kertaa niin paljon kuin vuonna 2002. 2000-luvun alkuvuosikymmenellä kasvoi kaikenikäisten asutokuntien lukumäärä, joilla oli niin paljon velkaa suhteessa tuloihin, mutta vuodesta 2010 lähtien on nuorimpien, alle 35-vuotiaiden lukumäärä lähtenyt laskuun (Kuvio 2).

Kuvio 3. Asuntovelalliset asutokunnat, joilla velkaa vähintään kolme kertaa vuositulot, viitehenkilön iän mukaan vuosina 2002–2018

Alueellisesti tarkasteltuna eniten velkaa suhteessa tuloihin oli Ahvenanmaan, pääkaupunkiseudun ja muun Helsinki-Uusimaan asuntovelallisilla asutokunnilla (Taulukko 3). Ahvenanmaalla asuntovelallisista asutokunnista 42 prosentilla, pääkaupunkiseudulla 37 prosentilla ja muualla Helsinki-Uudellamaalla 33

prosentilla velat olivat vähintään kolminkertaiset vuosituloihin verrattuna. Pienimmät velkaantumisasasteet olivat Pohjois- ja Itä-Suomessa, missä asuntovelallisista vajaalla neljänneksellä oli velkaa yli kolme kertaa vuositulojen verran.

Taulukko 3. Asuntovelallisten asuntokuntien velkaantumisasaste suuralueittain vuosina 2002–2018, %

Suuralue	2002	2008	2010	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Yhteensä	151	208	216	215	217	219	220	219	217
Pääkaupunkiseutu	153	217	227	225	233	233	239	239	239
Muu Helsinki-Uusimaa	157	227	233	231	230	231	232	231	229
Etelä-Suomi	150	207	213	211	211	212	211	208	205
Länsi-Suomi	152	202	211	212	213	216	217	216	213
Pohjois- ja Itä-Suomi	148	198	203	204	205	205	206	204	199
Ahvenanmaa-Åland	151	215	226	237	246	246	260	265	268

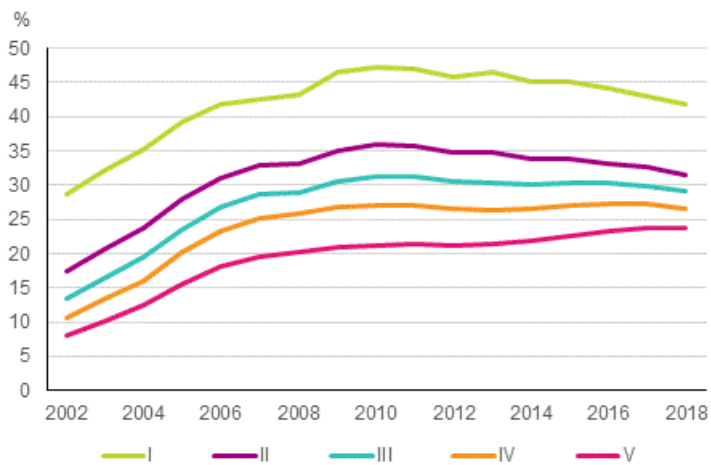
Asuntovelallisten asuntokuntien käytävissä olevat vuositulot olivat reilun kolmanneksen suuremmat kuin kaikilla asuntokunnilla. Asuntovelallisista asuntokunnista 30 prosenttia kuului ylimpään tuloviidennekseen ja vain seitsemän prosenttia pienituloisimpaan viidennekseen. Tulojen kasvaessa myös asuntovelallisten velat kasvoivat. Alimpaan tuloviidennekseen kuuluvilla asuntokunnilla oli asuntovelkaa keskimäärin 64 480 euroa ja ylimpään tuloviidennekseen kuuluvilla 130 920 euroa. Tuloihin suhteutettuna velat olivat silti sitä suuremmat, mitä pienituloisempi asuntokunta oli: pienituloisimpaan tuloviidennekseen kuuluvien velkaantumisasaste oli 331 prosenttia, kun ylimmässä tuloviidenneksessä velkaantumisasaste oli 199 prosenttia (Taulukko 4).

Taulukko 4. Asuntovelallisten asuntokuntien velkaantumisasaste tuloviidenneksittäin vuosina 2002-2018, %

Tuloviidennes	2002	2008	2010	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Yhteensä	151	208	216	215	217	219	220	219	217
1. tuloviidennes	238	354	372	359	352	352	343	337	331
2. tuloviidennes	180	246	258	253	252	253	251	249	244
3. tuloviidennes	162	221	231	231	230	233	233	232	229
4. tuloviidennes	151	208	214	214	216	218	219	220	217
5. tuloviidennes	134	185	190	191	195	196	200	200	199

Alimpaan tuloviidennekseen kuuluvista asuntovelallisista asuntokunnista 42 prosentilla oli velkaa vähintään kolme kertaa vuositulojen verran, kun ylimpään viidennekseen kuuluvista 24 prosentilla oli niin paljon velkaa (Kuvio 4). Vuonna 2002 vastaavat osuudet olivat 29 ja 8 prosenttia. Suurten velkojen osuus kasvoi kaikissa asuntovelallisten tuloviidenneksissä 2000-luvun ensimmäisellä vuosikymmenellä, mutta 2010-luvulle tultaessa osuus kääntyi laskuun kolmessa alimmassa tuloviidenneksessä. Vähintään kolme kertaa vuositulojen kokoisten velkojen osuus on viime vuosina kasvanut vain ylimmässä tuloviidenneksessä, sielläkin hitaasti.

Kuvio 4. Asuntovelalliset asutokunnat, joilla velkaa vähintään kolme kertaa vuositulot vuosina 2002–2018, osuus asuntovelallisista asutokunnista tuloviidenneksittäin

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Asuntovelallisten asuntokuntien luku asuntovelan suuruuden mukaan vuonna 2018

Viitehenkilön ikä ja perhetyyppi	Asuntovelallisia asuntokuntia	Asuntokuntia, joilla asuntovelkaa yli 100 000 €	Osuus asuntovelallisista, %	Asuntokuntia, joilla asuntovelkaa yli 200 000 €	Osuus asuntovelallisista, %
Asuntokunnat yhteensä	877 478	353 576	40,3	99 525	11,3
-24	13 361	6 089	45,6	747	5,6
25 - 34	160 328	96 835	60,4	26 702	16,7
35 - 44	255 719	141 108	55,2	44 344	17,3
45 - 54	211 832	72 922	34,4	19 131	9,0
55 - 64	145 618	27 198	18,7	6 405	4,4
65 -	90 620	9 424	10,4	2 196	2,4
1 hengen talous	212 452	48 335	22,8	6 572	3,1
-24	5 591	1 952	34,9	96	1,7
25 - 34	40 332	15 434	38,3	1 494	3,7
35 - 44	42 863	13 688	31,9	2 102	4,9
45 - 54	42 764	9 410	22,0	1 546	3,6
55 - 64	44 345	5 441	12,3	924	2,1
65 -	36 557	2 410	6,6	410	1,1
1 aikuinen + väh. 1 lapsi	41 335	14 973	36,2	2 332	5,6
Väh. 2 aikuista + väh. 1 lapsi	313 777	186 358	59,4	62 413	19,9
-24	2 006	1 238	61,7	258	12,9
25 - 34	64 316	47 237	73,4	15 202	23,6
35 - 44	151 335	97 402	64,4	34 321	22,7
45 - 54	82 727	36 053	43,6	11 247	13,6
55 - 64	12 105	3 950	32,6	1 219	10,1
65 -	1 288	478	37,1	166	12,9
2 aikuista, ei lapsia	248 886	83 274	33,5	22 532	9,1
-24	4 884	2 604	53,3	329	6,7
25 - 34	45 005	29 816	66,3	9 072	20,2
35 - 44	31 403	16 793	53,5	5 217	16,6
45 - 54	49 591	15 352	31,0	3 574	7,2
55 - 64	69 780	13 054	18,7	2 971	4,3
65 -	48 223	5 655	11,7	1 369	2,8
Muu asuntokunta	61 028	20 636	33,8	5 676	9,3

Liitetaulukko 2. Velallisten asuntokuntien luku ja osuus veloista velkaantumisasteen mukaan vuonna 2018

Viitehenkilön ikä ja perhetyyppi	Velallisia asuntokuntia	Asuntokuntia, joilla velkaa yli 3 kertaa vuositulot	Osuus velallisista asuntokunnista, %	Osuus veloista, %	Asuntokuntia, joilla velkaa yli 5 kertaa vuositulot	Osuus velallisista asuntokunnista, %	Osuus veloista, %
Asuntokunnat yhteensä	1 429 172	263 527	18,4	48,3	64 238	4,5	16,6
-24	111 269	8 028	7,2	44,6	2 600	2,3	18,6
25 - 34	298 036	80 787	27,1	61,9	18 637	6,3	18,8

Viitehenkilön ikä ja perhetyyppi	Velallisia asuntokuntia	Asuntokuntia, joilla velkaa yli 3 kertaa vuositulot	Osuus velallisista asuntokunnista, %	Osuus veloista, %	Asuntokuntia, joilla velkaa yli 5 kertaa vuositulot	Osuus velallisista asuntokunnista, %	Osuus veloista, %
35 - 44	317 811	88 925	28,0	52,6	19 532	6,1	16,1
45 - 54	284 166	46 572	16,4	40,5	11 912	4,2	15,1
55 - 64	239 278	24 157	10,1	35,2	7 129	3,0	15,3
65 -	178 612	15 058	8,4	38,4	4 428	2,5	19,0
1 hengen talous	437 269	80 405	18,4	55,9	24 871	5,7	24,0
-24	65 910	4 363	6,6	44,5	1 617	2,5	21,7
25 - 34	105 598	24 394	23,1	65,2	7 467	7,1	26,1
35 - 44	63 740	18 664	29,3	62,1	5 508	8,6	25,4
45 - 54	61 508	14 170	23,0	54,2	4 349	7,1	23,1
55 - 64	70 518	10 562	15,0	46,9	3 415	4,8	22,5
65 -	69 995	8 252	11,8	46,0	2 515	3,6	21,8
1 aikuinen + väh. 1 lapsi	66 328	17 401	26,2	60,0	4 667	7,0	22,3
Väh. 2 aikuista + väh. 1 lapsi	377 629	100 597	26,6	50,9	20 247	5,4	15,4
-24	5 186	1 041	20,1	62,5	308	5,9	26,5
25 - 34	81 097	32 252	39,8	65,6	6 467	8,0	18,9
35 - 44	170 429	49 576	29,1	51,5	9 346	5,5	14,4
45 - 54	101 915	15 528	15,2	38,7	3 508	3,4	13,8
55 - 64	16 888	1 919	11,4	37,0	520	3,1	16,8
65 -	2 114	281	13,3	46,9	98	4,6	25,7
2 aikuista, ei lapsia	446 199	55 432	12,4	41,6	11 978	2,7	13,5
-24	34 034	2 247	6,6	39,0	500	1,5	11,5
25 - 34	86 409	19 724	22,8	56,6	3 509	4,1	14,1
35 - 44	41 569	9 400	22,6	49,4	1 883	4,5	14,1
45 - 54	69 353	9 177	13,2	37,1	2 103	3,0	12,4
55 - 64	118 197	9 028	7,6	30,5	2 403	2,0	11,9
65 -	96 637	5 856	6,1	34,1	1 580	1,6	16,4
Muu asuntokunta	101 747	9 692	9,5	35,5	2 475	2,4	15,2

Liitetaulukko 3. Asuntovelalliset asutokunnat velkaantumisasasteen mukaan vuonna 2018

Viitehenkilön ikä ja perhetyyppi	Asuntovelallisia asutokuntia	Asuntovelallisia asutokuntia, joilla velkaa yli 3 kertaa vuositulot	Osuus asuntovelallisista, %	Osuus asuntoveloista, %	Asuntovelallisia asutokuntia, joilla velkaa yli 5 kertaa vuositulot	Osuus asuntovelallisista, %	Osuus asuntoveloista, %
Asutokunnat yhteensä	877 478	246 655	28,1	49,9	57 568	6,6	13,9
-24	13 361	7 035	52,7	68,3	2 290	17,1	25,7
25 - 34	160 328	78 346	48,9	65,2	17 713	11,0	17,5
35 - 44	255 719	86 764	33,9	52,0	18 541	7,3	13,4
45 - 54	211 832	42 994	20,3	38,9	10 302	4,9	11,2
55 - 64	145 618	20 421	14,0	33,8	5 584	3,8	11,6
65 -	90 620	11 095	12,2	36,1	3 138	3,5	14,3
1 hengen talous	212 452	72 701	34,2	60,2	21 886	10,3	22,7
-24	5 591	3 635	65,0	80,5	1 433	25,6	37,6
25 - 34	40 332	22 900	56,8	74,0	6 937	17,2	27,5
35 - 44	42 863	17 891	41,7	63,1	5 142	12,0	22,8
45 - 54	42 764	13 064	30,5	53,9	3 787	8,9	19,2
55 - 64	44 345	9 108	20,5	45,4	2 756	6,2	17,8
65 -	36 557	6 103	16,7	45,0	1 831	5,0	19,3
1 aikuinen + väh. 1 lapsi	41 335	16 921	40,9	61,9	4 442	10,7	20,7
Väh. 2 aikuista + väh. 1 lapsi	313 777	97 997	31,2	50,4	19 072	6,1	12,4
-24	2 006	1 004	50,0	68,1	283	14,1	24,8
25 - 34	64 316	31 876	49,6	65,8	6 295	9,8	16,4
35 - 44	151 335	48 709	32,2	50,3	8 948	5,9	11,7
45 - 54	82 727	14 469	17,5	36,1	3 045	3,7	9,8
55 - 64	12 105	1 696	14,0	33,2	423	3,5	11,5
65 -	1 288	243	18,9	40,2	78	6,1	16,1
2 aikuista, ei lapsia	248 886	50 749	20,4	44,5	10 302	4,1	11,4
-24	4 884	2 094	42,9	59,5	439	9,0	15,0
25 - 34	45 005	19 329	42,9	60,7	3 366	7,5	13,3
35 - 44	31 403	9 171	29,2	49,3	1 791	5,7	12,2
45 - 54	49 591	8 391	16,9	36,0	1 798	3,6	9,6
55 - 64	69 780	7 475	10,7	29,2	1 834	2,6	9,2
65 -	48 223	4 289	8,9	31,4	1 074	2,2	11,4
Muu asutokunta	61 028	8 287	13,6	31,3	1 866	3,1	8,2

Liitetaulukko 4. Velallisten asuntokuntien luku ja velkaantumisasteet vuonna 2018

Viitehenkilön ikä ja perhetyyppi	Asuntokuntia yhteensä	Velkaantumisaste, kaikki asuntokunnat	Velallisia asuntokuntia	Velkaantumisaste, velalliset asuntokunnat	Asuntovelallisia asuntokunta	Velkaantumisaste, asuntovelalliset asuntokunnat
Asuntokunnat yhteensä	2 705 499	111	1 429 172	172	877 478	217
-24	188 969	68	111 269	105	13 361	314
25 - 34	414 701	170	298 036	213	160 328	302
35 - 44	424 046	186	317 811	222	255 719	248
45 - 54	427 620	124	284 166	163	211 832	187
55 - 64	468 901	75	239 278	123	145 618	153
65 -	781 262	33	178 612	113	90 620	141
1 hengen talous	1 191 297	77	437 269	179	212 452	252
-24	125 803	56	65 910	105	5 591	386
25 - 34	179 857	121	105 598	191	40 332	334
35 - 44	118 382	143	63 740	230	42 863	286
45 - 54	136 767	109	61 508	201	42 764	240
55 - 64	196 293	70	70 518	160	44 345	194
65 -	434 195	27	69 995	139	36 557	173
1 aikuinen + väh. 1 lapsi	109 410	132	66 328	204	41 335	276
Väh. 2 aikuista + väh. 1 lapsi	439 676	185	377 629	210	313 777	234
-24	7 203	132	5 186	173	2 006	317
25 - 34	92 266	240	81 097	266	64 316	310
35 - 44	191 097	208	170 429	228	151 335	245
45 - 54	123 368	141	101 915	167	82 727	185
55 - 64	22 523	112	16 888	143	12 105	166
65 -	3 219	107	2 114	148	1 288	172
2 aikuista, ei lapsia	825 388	81	446 199	140	248 886	188
-24	45 888	72	34 034	94	4 884	287
25 - 34	103 407	163	86 409	188	45 005	285
35 - 44	52 339	170	41 569	202	31 403	239
45 - 54	96 500	114	69 353	152	49 591	180
55 - 64	202 756	69	118 197	113	69 780	141
65 -	324 498	34	96 637	102	48 223	128
Muu asuntokunta	139 728	97	101 747	127	61 028	160

Velkaantumistilaston laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

Velkaantumistilasto perustuu koko asuntokuntaväestön kattavaan aineistoon, joten sillä voidaan kuvata asuntokuntien velkoja ja niiden jakautumista luotettavasti myös pienemmissä väestöryhmissä, esimerkiksi aluenäkökulmasta. Tilasto täydentää siten otosaineistoista (Tulonjakotilasto, Varallisuustutkimukset) tai makrotason luottokantatilastoista saatavaa kuvaa velkojen määristä ja jakautumisesta velkalajeittain ja asuntokunta- tai kotitaloustyypeittäin.

2. Tilaston menetelmäkuvaus

Velkaantumistilasto perustuu vuosittain hallinnollisista rekistereistä yhdisteltyyn koko väestön kattavaan kokonaisaineistoon, joka sisältää yksityiskohtaista tietoa rekisterikotitalouksien veloista, koroista ja tuloista. Luotto- ja rahoituslaitokset, huoltokonttorit, työnantajat, valtio, kunnat, vakuutus- ja eläkelaitokset ja vakuutusyhtiöt jättävät verohallinnolle vuosi-ilmoitukset verovelvollisten lainoista ja luotollisista shekkitileistä (ei limiitti), niiden käyttötarkoituksesta ja maksetuista koroista. Vuosi-ilmoituksissa lainakohtaiset laina- ja korkotiedot koskevat luonnollisten henkilöiden (ml. elinkeinonharjoittajat, maa- ja metsätalouden harjoittajat) ja kuolinpesien lainoja 31.12. Velallisia voivat olla myös ulkomaalaiset. Mukana ei ole huoltokonttorien ja muiden yleisimpien luotonantajien tietoja lainoista, joiden käyttötarkoitus on muu kuin asuntovelka tai valtion tai Ahvenanmaan maakuntahallituksen takaama opintovelka ja joiden velkapääoma on enintään 1700 euroa. Tilaston kohdeperusjoukon muodostavat asuntokunnat eli ns. asuntokuntaväestö. Tutkimuksen ulkopuolelle jäävät pysyvästi ulkomailla asuvat, osoitteettomat ja laitosväestö (esimerkiksi pitkäaikaisesti vanhainkodeissa, hoitolaitoksissa, vankiloissa tai sairaaloissa asuvat).

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Velkaantumistilaston tietoja verrataan koko maan tasolla Tilastokeskuksen luottokantatilaston ja Suomen Pankin rahoitusmarkkinatilaston tietoihin.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Velkaantumistilastoa tehdään vuosittain, ensimmäisen kerran tilasto ilmestyi vuonna 2008. Edellisvuoden velkatiedot julkaistaan noin puoli vuotta tilastovuoden päättymisen jälkeen. Tulotiedot saadaan myöhemmin. Uusimmilla tulotiedoilla täydennetyt tiedot julkaistaan noin vuosi tilastovuoden päättymisestä.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Velkaantumistilaston tietoja julkaistaan Tilastokeskuksen internetsivuilla osoitteessa www.tilastokeskus.fi/ Tulot ja kulutus aihealueen alla.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Velkaantumistilastosta on vertailukelpoinen aikasarja-aineisto vuosilta 2002–2011. Vuonna 2012 muiden velkojen määrittely muuttui siten etteivät ne enää sisällä rahoituslaitosten myöntämiä ns. jatkuvia luottoja (ks. tarkemmin Käsitteet ja määritelmät). Muutos vaikuttaa paitsi muiden velkojen määrään ja velallisten lukumääriin myös velkojen kokonaissummaan ja keskimääräisiin velkoihin. Vuodesta 2015 lähtien ei opintovelkoja enää saada eritellysti, vaan ne sisältyvät muihin velkoihin. Velkaantumistilaston asuntovelkoihin eivät sisälly taloyhtiölainat, jotka ovat mukana rahoitustilinpäiden asuntovelloissa.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tietoja kotitaloussektorin veloista julkaistaan myös mm. Tilastokeskuksen rahoitustilinpidoissa ja Suomen Pankin rahoitusmarkkinatilastoissa. Määrittely- ja käsite-erojen vuoksi näiden tiedot voivat poiketa toisistaan. Rahoitustilinpidon kotitaloussektorin velkoihin kuuluvat myös asunto-osakeyhtiöiden osakaslainat, jotka velkaantumistilastosta puuttuvat. Rahoitustilinpitoon perustuen kansantalouden tilinpito julkaisee kotitaloussektorin velkaantumisasteita. Ne poikkeavat velkaantumistilastossa julkaistuista paitsi velka-, myös tulokäsitteen osalta.

Lisätietoja

Auli Hämäläinen 029 551 3615

Timo Matala 029 551 3422

Vastaava tilastojohtaja:
Jari Tarkoma

toimeentulo@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi/til/velk

Lähde: Velkaantumistilasto 2018. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISBN 978-952-244-125-6
(pdf)